

2026

Een introductie van de richtlijnen



Richtlijnen Jeugdhulp
en Jeugdbescherming



De richtlijnen zijn te vinden op de website:
www.richtlijnenjeugdhulp.nl

Richtlijnen

Ondersteuning voor jeugdprofessionals

 Zoek in de richtlijnen

Alle richtlijnen



Zoeken



Wat is een richtlijn?



Richtlijnen Jeugdhulp
en Jeugdbescherming

► Wat is een richtlijn?

- Een richtlijn is een hulpmiddel om de keuze voor passende hulp op te baseren. Richtlijnen bieden je houvast.
- De richtlijnen geven onderbouwde aanbevelingen op basis van wetenschappelijk onderzoek, praktijkkennis van professionals en ervaringskennis van ouders en kinderen.

► Welke richtlijnen zijn er?



Basisrichtlijn

Samen beslissen over hulp



Opgroeien en ontwikkeling

Middelengebruik

Radicalisering

Seksuele ontwikkeling

Toekomstgericht werken



Gezin en omgeving

Gezinnen met meervoudige en complexe problemen

Kindermishandeling

KOPP/KOV

Problematische gehechtheid

Scheiding



Ontwikkelingsproblemen

ADHD

Dyslexie

Ernstige gedragsproblemen

Stemmingsproblemen

Traumagerelateerde problemen



Hulpproces en hulpvorm

Jeugdhulp met verblijf

Pleegzorg

Uithuisplaatsing en terugplaatsing

Voor wie zijn de richtlijnen?

- Voor de beroepsgeregistreerde jeugdprofessionals (SKJ-registratie).
- Andere professionals die met kinderen, jongeren en hun ouders werken.



► Wat is het doel van richtlijnen?

- De kwaliteit van professionele hulp versterken
- Professionals ondersteunen bij het maken van onderbouwde keuzes
- Een gemeenschappelijk professioneel kader bieden
- Bijdragen aan samen beslissen met kind, jongere en gezin
- Professionals helpen om bewust af te wijken wanneer de situatie daarom vraagt

Positie van de richtlijnen



Richtlijnen Jeugdhulp
en Jeugdbescherming

► Positie van de richtlijnen

- Onderdeel van de professionele standaard, naast de beroepscode, zorgstandaarden en andere veldnormen
- Van de praktijk, voor de praktijk
- Het NJi is beheerder: begeleidt ontwikkeling, herziening en implementatie
- Ook andere beroepsgroepen hebben richtlijnen:
zie de [Databank Richtlijnen | Nederlands Jeugdinstituut](#)

► Hoe worden richtlijnen ontwikkeld?



► Wat is het proces van herziening?



- Klankbordsessie
- Ontwikkelaar zoeken

- Samenstellen herzieningswerkgroep
- Keuze voorzitter
- Afspraken met ontwikkelaar

- x Aantal bijeenkomsten

Opbouw van de richtlijn



Richtlijnen Jeugdhulp
en Jeugdbescherming



► Opbouw van de richtlijn

- Bouwstenen
- Uitgangsvraag
- Aanbeveling(en)
- Toelichting
- Onderbouwing en verdieping

► Bouwstenen in de richtlijn

- Introductie
- ‘Wat is ...?’
- Risico- en beschermende factoren
- Screening en diagnostiek
- Aanpak en interventies
- Competenties
- Samenwerking

Afhankelijk van de richtlijn kunnen bouwstenen afwijken.

Ga naar

Kernaanbevelingen

1. Introductie

2. Wat zijn gezinnen met meervoudige en complexe problemen?

3. Oorzaken en factoren

4. Signalering en diagnostiek

5. Aanpak en interventies

6. Competenties

7. Samenwerking

8. Randvoorwaarden

9. Hulpmiddelen en tools

Verantwoording en bronnen

► Hulpmiddelen bij de richtlijn

- Routekaart; voorbeeld [Routekaart Pleegzorg](#)
- Informatie voor ouders; voorbeeld [Info voor ouders Middelengebruik](#)
- [Hulpmiddelen](#): implementatiewijzer, richtlijnen thermometer, films met casussen, webinar
- Tools: Inhoudelijke tools bij de richtlijnen. Voorbeeld [Beslissen over uithuisplaatsing](#)
- [Nieuwsbrief](#) richtlijnen Jeugdhulp en Jeugdbescherming

Hoe kan je met de richtlijnen werken?



Richtlijnen Jeugdhulp
en Jeugdbescherming



Raadpleging als onderdeel van je werkroutine

Ter voorbereiding op een gesprek, tijdens een gesprek of als naslagwerk.

Met als doel:

- Onderzoeken wat er aan de hand is
- Bepalen aanpak bij bepaalde zorgen of problemen
- Onderbouwen van de keuzes
- Uitleg aan kind en/of ouders
- Gemeenschappelijk denkkader tijdens casuïstiekbespreking

► Onderzoeken wat er aan de hand is

Hoe doe je dat?

- De onderwerpen van je casus clusteren en prioriteren
- Gebruik kernwoorden om te zoeken in de richtlijnen
(zie [Zoeken | Richtlijnen Jeugdhulp en Jeugdbescherming](#))
- In de aansluitende richtlijnen verdiepen: welke aanbevelingen passen bij de casus
- Vastleggen wat je gevonden hebt

► Bepalen van aanpak bij bepaalde zorgen of problemen

Hoe doe je dat?

- De passende richtlijn(en) opzoeken en vraag/probleem afbakenen
- Achtergrondinformatie en risico- en beschermende factoren verhelderen
- In de bouwsteen 'aanpak en interventies' zoeken naar opties
- Verschillende aanpakken bespreken met jongere en/of gezin of binnen je team
- Samen (met gezin en team) beslissing maken over aanpak

► Onderbouwen van de keuzes

Hoe doe je dat?

- Keuzes baseren op aanbevelingen en onderbouwing uit de richtlijnen
- Tijdens casuïstiekbesprekingen de expliciete aanbeveling/onderbouwing benoemen
- Tijdens gesprekken met kind/jongere en/of ouders de richtlijn erbij nemen om keuzes te onderbouwen
- Alternatieve keuzes uitleggen

► Uitleg aan kind en/of ouders

Hoe doe je dat?

- Psycho-educatie geven: in sommige richtlijnen staat een apart kopje 'psycho-educatie'
- De richtlijn gebruiken om situatie te verhelderen
- De richtlijn gebruiken als onderbouwing bij het uitleggen van keuzes
- Informatie afstemmen op leeftijd en niveau van kind/jongere en ouders

► Gemeenschappelijk denkkader tijdens casuïstiekbespreeking

Hoe doe je dat?

- Binnen team en organisatie bekend zijn met de richtlijnen
- Tijdens casuïstiekbespreekingen actief de richtlijnen erbij nemen en toepassen
- Keuzes in casuïstiekbespreekingen onderbouwen vanuit de richtlijnen

Stelling 1

Ik vind het leuk
om met de richtlijnen te werken.



Richtlijnen Jeugdhulp
en Jeugdbescherming

Stelling 2

Ik vind het belangrijk
om met de richtlijnen te werken.



Richtlijnen Jeugdhulp
en Jeugdbescherming

Stelling 3

Werken met de richtlijnen
levert mij iets op.



Richtlijnen Jeugdhulp
en Jeugdbescherming

Stelling 4

Ik vind het moeilijk
om met de richtlijnen te werken.



Richtlijnen Jeugdhulp
en Jeugdbescherming

Hartelijk bedankt voor je aandacht!



Richtlijnen Jeugdhulp
en Jeugdbescherming

www.richtlijnenjeugdhulp.nl